



# *Kap Verde Nytt*

medlemstidning för  
Vänskapsföreningen  
**Amigos de Cabo Verde**  
Nummer 2/ 2024 Årgång 40

 Vänskapsföreningen  
Amigos de Cabo Verde

Projekt ▾ Stöd oss Artiklar KV-nytt Information ▾



## Amigos de Cabo Verde

Amigos de Cabo Verde grundades 1991 av personer med kärlek till Cabo Verde och dess folk. Det är en fristående, ideell och partipolitiskt obunden organisation.

**Reservera den 12 oktober 2024 för årsmötet/-festen**, som i år äger rum i Vartagården på Hisingen i Göteborg, samma som för två år sedan.

**Vår hemsida [www.caboverde.se](http://www.caboverde.se)** har nu fått en ordentlig uppdatering.

**Amigos deltog i förskolan Novos Amigos skolavslutning** i Mindelo och skänkte ryggsäckar inför barnens kommande skolstart.

**Projektfondens stöd** gick i år till litteraturprojektet *Kvinnor och deras öden*.

**Boxaren David de Pina** från Santiago vann en bronsmedalj i Paris-OS, Kap Verdes första OS-medalj någonsin.

**För 50 år sedan befriades fånglägret Tarrafal**, en händelse som uppmärksammades av statscheferna för Kap Verde, Angola, Guinea-Bissau och Portugal. Lägret är numera ett museum.

**En trupp manliga handbollsjuniorer** från Kap Verde deltog i Partille World Cup i Göteborg, världens största handbollsturnering.

## Prova vår nya hemsida

Vår förening har fått en helt ny hemsida som är en stor förbättring jämfört med den vi haft tidigare. Adressen är samma som tidigare, [www.caboverde.se](http://www.caboverde.se)

Maria Vogt Santos och Pelle Rathsman gjorde en genomgång de förbättringar vi ville ha och en skiss till hur vi tänkte oss att den nya hemsidan skulle se ut.

Denna cirkulerades i styrelsen och vi fick in bra förslag, som tog oss vidare. Därefter har vi fått hjälp av en duktig web-designer, *Pierre Pavlov* på Kodfolk i Karlstad.

**Den nya hemsidan är modern** på alla sätt. Det är lätt att navigera i den, den är slagfärdig i budskapet om engagemang och stöd, den är snabb och mobilvänlig. Och inte minst - vi klarar att göra uppdateringar själva!

Vi tackar *Pierre Pavlov* på Kodfolk, som gjort detta fina arbete helt utan betalning, som ett stöd till vår verksamhet.

*Pelle Rathsman*

## Ny påminnelse om medlemsavgiften

Många medlemmar betalade medlemsavgift för 2024 efter förra påminnelsen, men långt ifrån alla.



123-582 02 12

Det är inte för sent än, avgiften är 200 kr/år eller 300 kr/år, familj. Plusgiro 92 12 38-2 eller Swish 123-582 02 12, eller QR-kod

## Brev från Black Panthers

Vi får regelbundet brev och rapporter från Black Panthers ordförande **Amarante**. Här är en sammanfattning av vad vi tagit emot den senaste tiden.

- **Jag vill som ordförande** uttrycka vår uppriktiga uppskattning för det stöd ni har gett vårt samhälle under årens lopp, särskilt till barnen från fattiga familjer i Miniblack.

- **För en tid sedan hade vi äran** att bjuda in några medlemmar i er förening att närvara vid firandet av vårt 44-årsjubileum och invigningen av *Föreningsrummet Amigos de Cabo Verde i Sverige* i december nästa år. Rummet är tänkt att symbolisera vår tacksamhet och hylla ert ovärderliga bidrag till de mest utsatta i vårt samhälle.

Nyligen fick vi ert svar om att det inte kommer att vara möjligt att delta i detta evenemang i december 2024. Vi förstår situationen och beklagar detta och har nu beslutat att skjuta upp evenemanget till vårt 45-årsjubileum i december 2025.

**IEPF**, en indisk investerings- och utvecklingsfond, gav i juni ekonomiskt stöd till elever som gått 12 år i skolan för att ge dem möjlighet att delta i en handledarutbildning för att starta kooperativ.

30 juni var det avslutning för 6-åringar som ska börja skolan.

**En sexmånaders utbildning i franska** språket inleddes den 24 juli. Utbildningen erbjöds 24 stipendiater av båda könen, utsedda av Black Panthers. Den finansieras av Franska ambassaden i Kap Verde till ett belopp motsvarande 80 000 SEK.

- Detta är utan tvekan en mycket viktig utbildning, som lägger grunden för utmärkta kunskaper i språket. Investering i utbildning är det bästa sättet att bekämpa fattigdom, så detta projekt kunde inte komma vid en bättre tidpunkt.

- Det mångåriga och högt uppskattade samarbetet mellan Black Panthers och Amigos de Cabo Verde fortsätter och har fördjupats och stärkts under åren. Tillsammans gör vi skillnad.

*Alcides Amarante*

SAVE THE DATE  
**12 oktober 2024**

kl. 19:00 – 01:00



**Wartagården**  
**Södra Sälöfjordsgatan 29**

INTRÄDE: 200 kr vid dörren – 150 vid föransmälning.  
GRATIS för barn upp till 15 år – Studerande 100 kr.

Föransmälning via Swish 123 582 02 12  
eller Plusgiro 92 12 38-2 (Skriv namn, antal barn + ACV fest)

**OBS BEGRÄNSAT ANTAL PLATSER – BOKA NU !**

Skanna QR-koden



17:00

**ÅRSMÖTE** för föreningens medlemmar på plats och via Zoom. Anmälan görs via formulär på hemsidan för att få länk till mötet. Mer detaljerad info kommer att mailas ut till medlemmarna i god tid.

19:00

**FESTEN** börjar och pågår till 01:00

# Saudade

På flyget hem efter en resa läste jag Henrik Brandão Jönssons bok **Saudade**. Jag blev fullständigt golvad, speciellt av bakgrunden till den omfattande emigrationen från Kap Verde och även av Cesária Évoras utveckling till världsartist.

Författaren, korrespondent åt DN och sedan 25 år bosatt i Brasilien, har träffat emigranter från Kap Verde och även Azorerna och Madeira till bland annat Nord- och Sydamerika där de ofta funnit ett bättre liv. Deras ständiga längtan efter hemlandet har varit stor, samtidigt som de vid besök där saknat sin nya tillvaro.

Han skriver i boken om känslan av att samtidigt längta bort och längta hem - *saudade*, och skildrar en motstridig längtan efter något förlorat eller inte längre tillgängligt, en person, en plats eller en livsstil och jämför med sina egna erfarenheter från vara bosatt i Brasilien.

Det man älskar med författaren är, enligt en rescension "den livsbejakande uppmärksamhet som verkar genomsyra allt han gör. *Saudade* är en strålande bok som öppnar ögonen för migration och den portugisiskspråkiga världen."

*Claes-Göran Åhrén*

## **Jonathan Howard, 1933-2024**

I kretsen av en stor familj och många vänner begravdes Jonathan i augusti på Skogskyrkogården. Han hade arbetat som arkitekt i PACIM-projektet i Mindelo och skaffat sig många vänner i vår förening, alltid positiv och glad. Vi saknar dig, din värme och omtänksamhet, din glädje, alltid beredd att hjälpa till. Vila i frid.

# OMCV 43 år - att hedra historien, främja jämlighet och framsteg

Den kapverdiska kvinnoorganisationen OMCV firade sitt 43-årsjubileum på Kap Verdes kvinnodag den 27 mars.

OMCV lade grunden för att inkludera kvinnors rättigheter i arbetet med en ny lagstiftning och sågs som en katalysator för familjelagen och lagen om avkriminalisering av abort, som godkändes på 1980-talet.



**Ceremonin inleddes** med tal av organisationens ordförande *Eloisa Cardoso Gonçalves*, följt av paneldiskussioner om Kap Verdes kvinnors historia.

"Vi associerar oss med hundraårsjubileet av Amílcar Cabral. På den tiden organiserade vi oss för att uppfylla hans vision om att avskaffa obetalt arbete, brist på socialförsäkringsskydd, avsaknad av medicinsk hjälp och tillgång till pension och många andra utmaningar som fortfarande kvarstår i Kap Verde", sade hon och betonade att de dödsfall som registrerats under senare tid är ett varningstecken på att "alla former av våld" måste vara huvudfokus.

- Kvinnor i Kap Verde står fortfarande inför utmaningar när det gäller att förverkliga sina rättigheter och ambitioner som människor och som medborgare, säger hon.



## Gala de Finalistas 2024 hos Novos Amigos

Den 20 juli var en minnesvärd dag på Associação Novos Amigos de Mindelo. Det var dags för den efterlängta Finalistas-galan.

Den ägde rum i Associação Novos Amigos de Mindelos lokaler och blev en festlig och välplanerad eftermiddag där ca 70 barn, kallade "finalistas", stod i centrum inför en entusiastisk publik.

*Alicia Borges*, var som representant för Amigos Cabo Verde på plats för att dela ut ryggsäckar som organisationen sponsrat. Ryggsäckarna var en del av de startkit som barnen fick, där det även ingick skoluniformer inför deras start i grundskolan.

Galan inleddes med en högtidlig öppnings-ceremoni, där samarbetspartners som Amigos de Cabo Verde och Camara Municipal deltog. Därefter bjöds det på en färgsprakande show med livemusik, sånger, recitationer, anekdoter och traditionella danser framförda av eleverna. En ceremoni för blomster- och bandläggning var också en del av programmet, som avslutades med en välsmakande buffé.

Under minglet kunde föräldrar, pedagoger och samarbetspartners knyta kontakter och dela glädjen över barnens framgångar.



*Alicia fick ta emot ett diplom över vårt samarbete med Novos Amigos.*



**Friidrottsskolan EAD, Escola de Atletismo Dimaz i Mindelo har fått ca 30 par skor och t-shirts insamlade av Alicia Borges.**

**Även Fotbollsskolan CS Mindelense & Escolinha de futebol de Mindelo fick ta emot skor, överlämnade av Maria och Luís Santos. Skorna delas ut till barn med begränsade ekonomi och är även del i ett "skobibliotek" för utlåning och byte vid behov av större storlek. Maria och Luís förmedlar gärna fler skor.**

## Litteraturprojekt stöds av projektfonden

I år donerades 5000 kr till det litterära projektet *Kvinnor och deras öden* som bidrag till tryckkostnaderna för antologins fjärde volym. Projektet har en social inriktning, där varje författare bidrar med en dikt, prosa eller illustration på temat kvinna.

Det har utvecklats kraftigt för varje volym. I första volymen deltog 180 kvinnor från femton olika länder, i den andra var det 240 kvinnor från arton länder. I den tredje ingick två böcker, en med prosatexter och en med dikter & målningar. Totalt deltog i denna 250 kvinnor och män från 18 länder,

Den fjärde volymen är av samma karaktär och fortsätter att samla kvinnor i olika åldrar och från olika samhällskikt, särskilt kvinnor som är författare eller som älskar att skriva fritt. Denna volym innehåller bidrag från 141 kvinnor och 21 män.

Intäkterna från försäljningen av böckerna går i sin helhet till sociala organisationer. För den fjärde volymen har man valt att stödja två icke-statliga organisationer.

**Colmeia** – en förening för föräldrar och vänner till barn och ungdomar med särskilda behov. Den syftar till att främja social inkludering och förbättra livsvillkoren för dessa barn och ungdomar.

**ACRIDES** – en förening för missgynnade barn, som arbetar för att främja och försvara barns rättigheter och skyldigheter, och verkar inom fyra områden: utbildning, hälsa, socialt skydd och volontärarbete.

**Boken lanserades den 31 maj** i Nationalförsamlingens sal i Praia.

## Statsöverhuvuden firade Tarrafals befrielse

I våras firades 50-årsdagen av fånglägret Tarrafals befrielse. Kap Verdes president José Maria Neves och hans kollegor i Angola, Guinea-Bissau och Portugal, de forna fångarnas hemländer, deltog i ceremonin.

Fånglägret i Tarrafal i norra Santiago, *den långsamma dödens läger*, var en straffkoloni grundad av Portugals diktator António Salazar efter det spanska inbördeskrigets utbrott 1936 med syfte att isolera och avlägsna motståndare till regimen. Senare fängslades även självständighetskämpar där.

De första fångarna från Portugal anlände 1936 och lägret utvidgades 1940 efter förebild från nazisternas läger. Fångarna utsattes för en mycket sträng regim. Ingen kommunikation med omvärlden tilläts och de torterades fysiskt och psykiskt.



### Lägret stängdes 1954, men öppnades igen

1961 som ett tvångsarbetsläger för motståndsmän mot den portugisiska kolonialismen. Fångarna kom från Kap Verde, Angola och Guinea-Bissau. Efter den portugisiska regimens fall stängdes lägret den 25 april 1974. Sammanlagt hade mer än 500 personer varit fängslade där och frigivningen av de politiska fångarna blev en milstolpe i Kap Verdes historia med återverkningar på befrielseörelserna i Portugals tidigare afrikanska kolonier.

Lägret är numera ett *Motståndsmuseum* och regeringen kandiderar för att utse Tarrafal till världsarv i syfte att bevara platsens historia.

## Team Cabo i handbollscup

Team Cabos 16-åringar kom hela vägen från Kap Verde för att delta i Partille World Cup i handboll. De ångrade inte sitt val en sekund.

– Det var en väldigt bra erfarenhet, sade lagets ledare *Admilson Manuel Goncalves Monteiro* om årets cup och det känns bra att vara här. Vi kom för att få nya erfarenheter och vi är här för att ha kul, sade han i en intervju.

Laget inledde med en stor seger i öppningsmatchen men förlorade sedan knappt sex matcher.

– Vi mötte bra motståndare. Allt var nytt för oss, men vi lär av resan och av att utvecklas och uppleva nya saker inom handboll här, säger Admilson och tyckte de blivit väl bemötta.

– Det är ett vackert och bra land, vi mår bra här och vill fortsätta utveckla oss som lag och som handbollsspelare. Vi blir bättre varje dag.



### Liksom förra året tog Madelene Almeida hand om laget.

– Från att jag mötte upp dem på flygplatsen till vi sa hejdå har vi haft otroligt roligt med massor av skratt och kärlek. Jämfört med förra året var killarna lite mer reserverade med att dansa, sjunga och släppa loss i kollektivtrafiken, men på fredagen började de faktiskt sjunga lite.

De hade väldigt trevligt och trots de förlorade matcherna var de nöjda. De hade lärt sig hur viktigt det är med ett bra samarbete i laget och hur det är att spela här. De såg fram mot att åka tillbaka hem och lära ut det de lärt sig här. Det dom gillade minst under cupen var maten. – Jag ser fram mot nästa år, säger Madelene



## Kap Verdes första OS-medalj

Den 28-årige boxaren David de Pina från Santiago skrev historia med sitt brons i OS-boxningens 51-kilosklass, Kap Verdes första OS-medalj någonsin .

Efter att ha säkrat medaljen genom att besegra den afrikanska mästaren Patrick Chinyemba fick han ett gratulationssamtal från landets premiärminister och han har också fått "tusentals" meddelanden på sociala medier som han inte har kunnat svara på.

– Jag är så glad över att få ta den här första medaljen och att ge den till mitt land, säger de Pina. Vi förtjänar lite lycka. Jag är som en kändis. Folk blir galna, det är mycket känslor. Jag kommer att åka till Kap Verde för att ge dem medaljen, för att fira med dem.

**De Pina var också fanbärare** för den sju man starka kapverdiska truppen i Paris och stack ut med sin unika frisyra, som har två stora svarta bullar på vardera sidan av huvudet.

– Min tränare sa åt mig att göra det, så att jag ser annorlunda ut än alla afrikanska killar. Ibland tittar folk på mig och kallar mig Musse Pigg.



Black Panthers spelar också fotboll och deras damlag har deltagit i en nationell turnering.

De kom på andra plats och vann dessutom pris för bästa fair play.

**Stort Grattis!**

# Malageta

**Malagueta är chili eller chiliblandad kryddsås på Kap Verde.** Denna malagueta är kanske inte den vanligaste på Kap Verde, men den har gjorts i vårt hem under många år.

Den är iallafall afrikansk, med inspiration från Moçambique och Angola.

**Hacka några chilifruktar i en skål.** Använd gärna lite Habanero också, om ni vill ha en het malagueta. Hacka ner några vitlöksklyftor. Skörda en kruka grön koriander, hacka bladen och blanda. Tillsätt grovsalt, en matsked eller två. Tillsätt vatten och blanda.

Denna malagueta gör många rätter ännu godare. Särskilt bra tillsammans med böngrytor, kött och fisk.

*Hälsar Pelle Rathsmann*

Vänskapsföreningen

## Amigos de Cabo Verde

[www.caboverde.se](http://www.caboverde.se)

<https://www.facebook.com/groups/AmigosdeCaboVerde/>

[AmigosdeCaboVerde/](https://www.facebook.com/groups/AmigosdeCaboVerde/)

### Ordförande:

Leontina Barreto, Broddgatan 3  
169 69 Solna, tel 070-260 87 57

### Redaktör, kassör:

Claes-Göran Ahrén, tel 070-321 09 20

### Övrig styrelse:

Sylvia Hermansson, fadderprojekt  
Luis Santos, projektfond  
Alicia Borges-Månsson  
Maria Santos Vogt  
Birgitta Quick  
Iolanda Santos Tavares Silva

### Medlemsavgift:

200:- kr, familj 300:-

### Plusgiro:

92 12 38-2

### Swish:

123 582 02 12  
(QR-koden bredvid)

**Konto för fasta överföringar:**

